

Vurdering av interesser og konsekvenser for ulike brukergrupper i Lierbyen

Områdereguleringsplan Lierbyen

Dokumentinformasjon

Oppdragsgiver:	Lier kommune
Tittel på rapport:	Vurdering av interesser og konsekvenser for ulike brukergrupper i Lierbyen
Oppdragsnavn:	Lierbyen områderegulering
Oppdragsnummer:	633210-02
Utarbeidet av:	Ingvild Johnsen Jokstad
Oppdragsleder:	Sissel Mjøltnes
Tilgjengelighet:	Åpen

Kort sammendrag

Planforslaget:

- Sikrer trygg skolevei gjennom regulering av sammenhengende gang- og sykkelveier i sentrum med forbindelse til boligområdene som sokner til. Det finnes også en alternativ skolevei til utenfor sentrum (sør for Haugestad), men denne endres ikke som følge av planforslaget.
- Opprettholder områder som i dag nyttes til lek og rekreasjon.
- Utvider Rådhusparken.
- Stiller krav til tilgang på lekeplasser for alle nye boligområder, samt areal- og kvalitetskrav til disse.
- Endrer lokalisering av bussterminalen. Terminalen som i dag er påpekt som et utrygt/ mindre attraktivt område, flyttes til et mer sentralt, oversiktlig område med god tilgjengelighet.
- Legger økt vekt på krav til gangforbindelser og universell utforming i bestemmelsene.
- Økt vekt på tilrettelegging for bruk av sykkel og gange fremfor bil, kan få negative konsekvenser for mennesker med funksjonsnedsettelse og eldres interesser ved at p-plasser reduseres.

Samlet sett anses planforslaget å ha positiv konsekvens for barn og unges interesser. Samlet sett anses planforslaget å ha noe positiv konsekvens for mennesker med funksjonsnedsettelse og eldres interesser.

01	6. okt. 2022	Til 1. gangs behandling	Initialer	SM
Ver	Dato	Beskrivelse	Utarb. av	KS

Forord

Lier kommune utarbeider områdereguleringsplan for Lierbyen.

Formålet med planarbeidet er å fastsette nye rammer og innhold for arealbruken i Lierbyen. Målet er å styrke Lierbyen som et senter for opplevelser og aktivitet, der flere mennesker skal bo, handle og jobbe, som det er enkelt å komme seg til og der innbyggerne føler tilhørighet.

Hensikten med områdeplanen er todelt:

- Legge til rette for utvikling/utbygging sentralt i Lierbyen og gi mulighet for avklaringer knyttet til utvikling av enkelteiendommer som går rett til byggesak for enkelte tomter
- Erstatte og/eller oppdatere gjeldende planer

Planprogram for Lierbyen ble fastsatt i sak 34/2021 i formannskapet 22.04.2021. Planprogrammet angir utredningstema som skal omtales og/eller konsekvensutredes i forbindelse med planarbeidet. Blant annet er det krav om konsekvensutredning i forhold til barn- og unges interesser. I tillegg skal det redegjøres for mennesker med funksjonsnedsettelses og eldres interesser, samt gjøres en vurdering av hvorvidt planforslaget bidrar til god folkehelse. Denne rapporten tar for seg disse utredningstemaene.

Alle foto i denne er rapporten er tatt av Asplan Viak om ikke annet er omtalt.

Kongsberg, 06.10.2022

Ingvild Johnsen Jokstad

Forfatter

Sissel Mjøltnes

Kvalitetssikrer

Innholdsfortegnelse

1.	INNLEDING	5
	1.1. Hovedmål med utredningen	5
	1.2. Rammer for utredningen gitt i fastsatt planprogram	5
	1.3. Kunnskapsgrunnlag	6
2.	INTERESSER OG VERDIER I LIERBYEN	8
	2.1. Barns interesser i Lierbyen i dag	8
	2.2. Mennesker med funksjonsnedsettelse og eldres interesser	9
	2.3. Funn av felles og motstridene interesser	9
3.	KONSEKENSER AV PLANFORSLAGET	16
	3.1. Konsekvenser for barn og unges interesser	16
	3.2. Konsekvenser for mennesker med funksjonsnedsettelse og eldres interesser	16
	3.3. Folkehelse	17

1. INNLEDING

1.1. Hovedmål med utredningen

Hovedmålet med utredningen er å skaffe kunnskap om de ulike brukergrupperes interesser i plan- og influensområdet, slik at dette kan legges til grunn ved utvikling av området. De ulike interesser er også omtalte i Rapport «Utredning av grønnstruktur og friluftsliv» som følger planforslaget. Utbedringen skal også belyse temaet folkehelse.

1.2. Rammer for utredningen gitt i fastsatt planprogram

Enkelte temaer kan ha vesentlig betydning for miljø og samfunn og skal derfor konsekvensutredes. Dette gjelder blant annet barn og unges interesser. Andre temaer er vurdert som viktige å belyse og undersøke i planbeskrivelsen, dette omfatter blant annet eldres og mennesker med funksjonsnedsettelses interesser samt folkehelse. I planprogrammet er det redegjort for hva som skal belyses i planarbeidet.

1.2.1. Barn og unges interesser:

- Redegjøre for arealer som i dag brukes av barn og unge.
- Vurdere om området har tilstrekkelig med arealer med tilbud til barn og unge, uorganisert lek og aktivitet, torg og parkarealer.
- Se på områdenes sammenheng og status, og vurdere behov for ytterligere områder/sammenhenger og sikring av arealer.

1.2.2. Mennesker med funksjonsnedsettelse og eldres interesser

- Redegjøre for de arealer som i dag brukes av mennesker med funksjonsnedsettelse og eldre
- Vurdere om arealene er tilstrekkelig for å dekke mennesker med funksjonsnedsettelse og eldres fysiske, sosiale og kulturelle aktiviteter tilpasser enkelte interesser, ønsker og behov.
- Avklare om konseptet for Lierbyen bidrar til en aldersvennlig stedsutvikling med synergier mellom aldersgrupper
- Avklare om konseptet bidrar til gode møteplasser i Lierbyen for kommunens mennesker med funksjonsnedsettelse og eldre innbyggere
- Avklar om konseptet bidrar til tilgjengelighet for alle /universell utforming

1.2.3. Folkehelse

- Bidrar konsept for Lierbyen til aldersvennlig stedsutvikling med synergier mellom aldersgrupper
- Bidrar konsept for Lierbyen og det ønskede planforslaget en tilrettelegging fysisk aktivitet for å kunne bevege seg mer til fots og på sykkel
- Bidrar konsept for Lierbyen og det ønskede planforslaget til gode møteplasser
- Bidrar konsept for Lierbyen og det ønskede planforslaget til trygghet i forhold til trafikk og kriminalitet
- Bidrar konseptet til tilgjengelighet for alle/ universell utforming

1.3. Metode og nullalternativet

I planprogrammet er det gjort rede for hva som skal utredes: Det finnes ikke kjente kvantitative kriterier for temaene, som anses som direkte relevante for den beslutningen som skal fattes her. Konsekvensutredningen blir derfor gjennomført som kvalitative vurderinger (tekstlige vurderinger).

Nullalternativet er omtalt og definert i fastsatt planprogram:

Planen skal redegjøre for konsekvensene av å ikke gjennomføre tiltaket - det såkalte nullalternativet. Ofte blir nullalternativet definert som at området blir bygget ut i samsvar med gjeldende reguleringsplan. Her vil dette innebære at gjeldende reguleringsplaner innenfor planområdet blir realisert. Da mye av dette plangrunnlaget for Lierbyen er gammelt fremstår det som et urealistisk alternativ å legge gjeldende reguleringsplaner til grunn. Dette er også noe av grunnen til at områdereguleringsarbeidet er startet opp. Nullalternativet blir derfor her satt lik dagens situasjon

1.4. Kunnskapsgrunnlag og begrepsavklaring

I forbindelse med planprosessen for områdereguleringsplanen, har det vært avholdt arbeidsmøter med ulike brukergrupper, Møte med Eldrerådet og Råd for personer med nedsatt funksjonsevne ble avholdt den 17.02.22 på rådhuset. Tilsvarende møte ble avholdt med elevrådet ved Lierbyen skole 24.02.22. Tidligere har det vært gjennomført barnetråkkregistreringer i Lierbyen. I undersøkelsen deltok 26 elever ved Hegg skole.

Gjennom medvirkningsmøter har det bli avdekket områder som er av betydning for ulike brukergrupper i Lierbyen. Det være seg friluftsområder som er omtalt særskilt i KU for friluftsliv, men også andre formelle og uformelle møtepunkter både innendørs og utendørs. Mange av områdene som er påpekt har verdi for flere brukergrupper, mens enkelte appellerer til særskilte grupper av befolkningen.

Folkehelse er [helsetilstanden](#) i en avgrenset befolkning, et land eller en region. Folkehelsen er noe annet og mer enn summen av de enkelte innbyggers helsetilstand. Begrepet tar også opp i seg økonomiske, fysiske, psykiske og miljømessige forhold som påvirker helsetilstanden. Når folkehelse vurderes i denne sammenhengen er det de miljømessige forholdenes som belyses.

2. INTERESSER OG VERDIER I LIERBYEN

2.1. Barns interesser i Lierbyen i dag

Gjennom medvirkningsmøter har det kommet frem at barn og unge særskilt bruker uteområder ved Hegg skole, Tufteparken, Haugstad, Rådhusparken og utenfor butikkene, da spesielt arealene ved Rema 1000. Andre viktige møteplasser innendørs er biblioteket og Rema 1000.

Av områder som fremstår som utrygge er undergangen under Ringeriksveien og vegstrekningen videre nordover til Haugestad, bussteminale i sentrum, bensinstasjonen Circle K, kvartalet i Meierigården, Andershaugen, elva, områdene ved BUA, fremfor Heggbro og benkene ved Hakoll.

Gjennom tidligere barnetråkkregistreringer utført av barneskoleelever ved Hegg skole, er det registrert at nær 100% av elevene som kommer fra nord-vest (Eikenga), benytter planområdet som del av sin skolevei, og som vei til sentrum av Lierbyen. Valgt trasé fra Haugestad av barna på 6. trinn, er å gå igjennom sentrum av Lierbyen, i stedet for tilrettelagt og trafiksikker gang- og sykkelvei vest for RV285. Kommentarer gikk ut på at de ikke kjente til veien, og at veien føltes utrygg. Denne utryggheten sammenfaller med svar fra elevrådet ved Lierbyen skole gitt i 2022.

Barn og unge ønsker seg en oppdatering av allerede tilrettelagte møteplasser og gjerne slik at barn, unge og eldre kan møtes på tvers av alder. Det er ganske godt aktivitetstilbud og tilrettelegging for ungdom, men kunne vært flere gratistilbud. Av konkrete ønsker som har kommet frem er: et senter hvor barn og eldre kan komme sammen for felles aktiviteter, pingpong bord, minigolf, volleyballbaner og flere benker.

Barn og unge føler seg tidvis usikre og ønsker seg mer synlig politi og voksne som følger med.

Undersøkelser fra Lier viser at en betydelig andel av personer i aldersgruppen 16-25 er ensomme. Det bør derfor skapes møteplasser og arenaer både ute og inne, som er tilpasset denne aldersgruppen, som kan innby til sosialt samvær (Trygghet og kriminalforbygging, oppsummering av etter møte med politiet 24.11.21).

2.2. Mennesker med funksjonsnedsettelse og eldres interesser

Begge brukergrupper fremhever Rådhusplassen som viktig møteplass, men påpeker farer ved amfiet som ikke er sikret for de med nedsatt syn (fare for å gå utenfor kanten). Begge grupper er også tilfreds med uteområdene ved Hegg skole og Tufteparken.

Andershaugen er mye brukt som utfartsområde og flere benytter elvestien. Av møteplasser innendørs nevnes bakerivartalet og cafeen der, Hakka cafe i Foskvatalet, Seniorsenteret, Haugestad, biblioteket og kulturscenen ved Hegg skole.

Utrygge/mindre attraktive områder er trappen ned fra Haugestad, og bussholdeplassen.

Denne brukergruppen ønsker seg pub, vinmonopol, flere cafeer, større seniorsenter/flebrukshus. De fleste er opptatt av tilstrekkelig (mer) og bedre tilrettelagt parkering, samtidig som de mener bilen og parkeringsareal gjerne tar for stor plass i sentrumsbildet.

2.3. Funn av felles og motstridene interesser

2.3.1. Felles interesser/opplevelser

- Hegg skole, Tufteparken, Rådhusparken med bibliotek og Haugstad er alle viktige møteplasser for hele befolkningen.
- Flere påpeker utfordringer ved bussterminalen ved at den er skummel, kaotisk og lite tilgjengelig.
- Mange kunne ønske seg flere aktivitetstilbud og møteplasser hvor flere aldergrupper kunne møtes på tvers.
- De fleste er opptatt av flere sittebenker i Lierbyen.

Figur 1 Bussterminalen = negativ opplevelse

Figur 2 Tufteparken = positiv opplevelse

Figur 3 Haugestad = positiv opplevelse

Figur 4 Rådhusparken = positiv opplevelse

Figur 5 Hegg skole = positiv opplevelse

2.3.2. Motstridene interesser/opplevelser

- Andershaugen fremstår som hyggelig for de eldre, men skummel for de yngre
- De eldre bruker elvestien som turområde, men den er mindre attraktiv for de yngre = skummel.

Figur 6 Andershaugen - skummel for barn, men hyggelig for eldre.

Figur 7 Elvestien - lite brukt av barn, men attraktivt for eldre.

Figur 8 Plankartet

TEGNFORKLARING:

	Primære områder for forfetting/transformasjon		Grønnstruktur & park		Mulige lokasjoner ny bussterminal		Torg, sentrumsformål og aktive 1. etasjer
	Elvesti og "grønn ring"		Overvann og fordreining		Veier for biltrafikk		Overflateparkering
	Eveleip		Separate gang- og sykkelveier		Gatelangs parkering i sentrum + mulig P-kjeller ved rådhuset/Bussterminal B		Allerede utbygd/fortettet

Figur 9 Prinsipp-plan som viser mulig utvikling av området.

4. KONSEKVENSER AV PLANFORSLAGET

4.1. Konsekvenser for barn og unges interesser

Svar på spørsmål fra planprogrammet: *Planområdet har i utgangspunktet tilstrekkelig med arealer med tilbud til barn og unge, uorganisert lek og aktivitet, torg og parkarealer i dag. Utfordring med enkelte av disse arealene i dag er at de oppleves som skremmende og lite tilrettelagt. Planforslaget:*

- sikrer trygg skolevei gjennom regulering av sammenhengende gang- og sykkelveier i sentrum med forbindelse til boligområdene som sokner til. Det finnes også en alternativ skolevei til utenfor sentrum (sør for Haugestad), men denne endres ikke som følge av planforslaget.
- opprettholder områder som i dag nyttes til lek og rekreasjon.
- utvider Rådhusparken.
- stiller krav til tilgang på lekeplasser for alle nye boligområder, samt areal- og kvalitetskrav til disse.
- endrer lokalisering av bussterminalen. Terminalen som i dag er påpekt som et utrygt/ mindre attraktivt område, flyttes til et mer sentralt, oversiktlig område med god tilgjengelighet.

Samlet sett anses planforslaget å ha positiv konsekvens for barn og unges interesser

4.2. Konsekvenser for mennesker med funksjonsnedsettelse og eldres interesser

Svar på spørsmål fra planprogrammet: *Planområdet dekker ikke fullt ut interessene til eldre og mennesker med funksjonsnedsettelse, ønsker og behov for fysisk, sosial og kulturell aktivitet i dag. Konseptet for Lierbyen slik det er vist i plan-prinsipp vil bidra til en aldersvennelig stedsutvikling med synergier mellom aldersgrupper og tilrettelegger for gode møteplasser. Konseptet bidrar til tilgjengelighet for alle /universell utforming.*

De positive konsekvensene for barn og unge kan i stor grad overføres denne befolkningsgruppen. I tillegg:

- legges det økt vekt på krav til gangforbindelser og universell utforming i bestemmelsene.
- Økt vekt på tilrettelegging for bruk av sykkel og gange fremfor bil, kan få negative konsekvens for denne brukergruppen ved at p-plasser reduseres.

Samlet sett anses planforslaget å ha noe positiv konsekvens for mennesker med funksjonsnedsettelse og eldres interesser.

4.3. Folkehelse

Svar på spørsmål fra planprogrammet: *Konseptet for Lierbyen slik det er vist i plan-prinsipp vil bidra til en aldersvennelig stedsutvikling med synergier mellom aldersgrupper og tilrettelegger for gode møteplasser. Konseptet bidrar til tilgjengelighet for alle /universell utforming. Det legges til rette for mulighet til økt fysisk aktivitet til fots og på sykkel gjennom regulering av sammenhengende gangforbindelser og kopleing ut til friområder (eks til elvesti elva). Planforslaget bidrar til trygghet i forhold til trafikk. Det er usikkert hvilke effekter planforslaget vil ha på kriminalitetsforebygging. Planforslaget:*

- har lagt til rette for brukermedvirkning.
- har kartlagt støy og sikret krav til støy i kart bestemmelser, det legges ikke til rette for støyende virksomhet i planområdet.
- har kartlagt luftforurensing uten alarmerende funn.
- har kartlagt trafikk og sikret et trafiksikkert og gjennomgående gang- og sykkelvegnett, inkludert turveier (mulighet for dette).
- har kartlagt trafikk og sikret et trafiksikkert veisystem.
- har klarlagt parkering og sikret krav til parkering gjennom bestemmelser.
- har lagt vekt på krav til gangforbindelser og universell utforming i bestemmelsene.
- har lagt vekt på å sikre tilstrekkelig uteoppholdsarealer med kvalitet i bestemmelsene.
- har lagt til rette for en variert boligsammensetning
- bygd opp under sentrum (mange funksjoner samlet på ett sted -fordel ift. mobilitet)

Samlet sett anses planforslaget å ivareta folkehelse på en god måte.

Kilder

- Kommunes sjekklister for planleggere
- Brukermedvirkning fra barn og unge, eldre og mennesker med funksjonsnedsettelse

asplan viak